

Op zoek naar onze geschiedenis

Harensche Historische Kring "Old Go"

25 januari 2017

Eppo van Koldam

In deze versie heb ik extra tekstblokken en sheets ingevoegd met uitleg. Herkenbaar aan deze kleur.

Opzet voordracht

- ▶ Ik ben ook maar een goedwillende amateur
- ▶ Zijn er wensen, wat zijn de verwachtingen
- ▶ Via internet zijn veel gegevens te vinden
- ▶ Van papieren archieven is meestal de index wel digitaal te vinden en te doorzoeken

Zoeken naar voorouders

- ▶ www.allegroningers.nl
- ▶ Een verkenning
  - ▶ Welke gegevens wel en welke niet
    - ▶ Burgerlijke stand per gemeente (vanaf 1811)
    - ▶ DTB-gegevens per kerspel (dus Haren én Noordlaren)
    - ▶ Successieacten
    - ▶ Emigratielijsten
  - ▶ Gebruik wildcards, jokertekens en herstel
  - ▶ Scans
- ▶ www.alledrenten.nl
- ▶ www.allefriezen.nl
- ▶ www.wiewaswie.nl

Werken met allegroningers

- ▶ Zoeken op Hindrik Haverdings (schrijfwijze namen van man en vrouw)
- ▶ Veel voorkomende schrijfwijzen: Hammink=Hamming; Huizinga=Huizenga; Veenema=Venema; Hajema=Haaijema=Haaima; Camp=Kamp; Keizer=Keiser
- ▶ Scan van de overlijdensacte van Margje Jans Koops (overleden 30 oktober 1824; schoonmoeder van Jannes Sjobbema)
- ▶ Geboorte van Sieberdina Woldring (overleden 4 maart 1954 te Haren)
- ▶ Acte successie Maurits Popkes (overleden 10 januari 1821 te Groningen)
- ▶ Emigratie Adolf Stokdijk (en zijn gezin)

Het intoetsen van Haverdings (bij achternaam) en Hindrik (bij voornaam) in AlleGroningers levert 4 resultaten op. Intoetsen van Have*din* (bij achternaam) en h?ndrik (bij voornaam) levert 76 resultaten op. Let ook op de verschillen namen waaronder de vrouw van Hindrik Haverdings wordt vermeld. Klik op de resultaatregels en klik door naar de akten voor een compleet beeld.

Het overlijden van Margje Jans Koops is niet te vinden. Margje is weer zo'n naam met veel verschillende schrijfwijzen. Zoek daarom op Mar* Jans Koops. In de overlijdensakte wordt de doodsoorzaak vermeld. Dat gebeurt meestal niet. Margje is triest aan haar eind gekomen.

Sieberdina Woldring is een dochter van Egbert Woldring en Maria Takens. Er is echter geen geboorte van haar te vinden. Let eens op haar leeftijd bij overlijden en de trouwdatum van de ouders. Sieberdina is een voorechtelijk kind. In de trouwacte wordt ook melding gemaakt van wettiging van een kind. Sieberdina is geboren als Maria Takens.

De successieacte van Maurits Popkes heb ik gebruikt bij mijn publicatie 'Ouderenzorg anno 1830' in Ons Haren van 16 november 2016. Tik Maurits Popkes in en vind bij erfelater de successieakte. Open de akte. Deze bestaat uit een aantal pagina's. Een passage uit mijn publicatie staat op de volgende sheet.

In AlleGroningers zijn ook Staten van Landverhuizers opgenomen. Tik Adolf Stokdijk in en vind waarom hij wilde emigreren en hoe men over hem dacht.

Passage uit 'Ouderenzorg anno 1830'

In 1812 woont er in Haren een Maurits Popkes. Aanvankelijk kon ik deze persoon nergens thuis brengen. Tot ik zijn overlijden vond op 10 januari 1821 te Groningen. Maurits blijkt te zijn overleden in het armenhuis bij de Steentilpoort. Hij is dan 88 jaar oud. In zijn memorie van successie staat, dat Maurits tot kort voor zijn overlijden in Haren heeft gewoond. In Haren is hij getrouwd geweest met Jantje Hindriks en heeft hij een woning bezeten aan de Kromme Elleboog. Waarschijnlijk overlijdt zijn vrouw kort na 1800. Maurits is dan 70 jaar en dreigt achter te blijven zonder goede verzorging. Dit is aanleiding om een regeling te treffen met zijn neefje Jan Jans Sluurman, kleermaker wonende aan de Rijksstraatweg. Jan Jans Sluurman is een zoon van Trientijn Hindriks, een zuster van Maurits overleden echtgenote Jantje Hindriks. De vader van de zusjes Hindriks is Hindrik Jans Snijder. Hij wordt in 1734 al genoemd als kleermaker te Haren en is afkomstig uit Laar in Duitsland. Op 20 augustus 1805 spreken Jan Jans Sluurman en Maurits Popkes af, dat Maurits bij het gezin Sluurman intrekt tegen betaling van een kostgeld van f.2,- per week. Maurits heeft dat geld niet, maar dat is geen probleem, want zijn woning aan de Kromme Elleboog biedt voldoende onderpand.

De inwoning van Maurits bij de Sluermannetjes duurt tot 1820, om precies te zijn 15 jaar, vijf weken en twee dagen. Over die periode is Maurits f 1.570,- schuldig. Eenmaal naar Groningen vertrokken, verkoopt Maurits daar zijn huis aan de Kromme Elleboog voor f.400,- aan ene J.H. Smit. Nu is Sluurman zijn onderpand kwijt. Dat accepteert hij niet en hij vecht de verkoop aan. Als Maurits Popkes kort daarop overlijdt, is de procedure daarover bij de rechtbank nog aanhangig. We mogen er van uit gaan, dat deze procedure gunstig voor Sluurman is afgelopen, want in 1830 is zijn oudste zoon Hendrik Sluurman eigenaar van de woning Kromme Elleboog B31 (nu Kromme Elleboog 9). Zoon Albert woont dan met vrouw en kind bij vader Jan Jans aan de Rijksstraatweg A13 (nu Rijksstraatweg 220). Als vader Jan Jans Sluurman in 1831 overlijdt, ruilen zijn beide zonen hun panden. Hendrik gaat dan naar de Rijksstraatweg en Albert naar de Kromme Elleboog.

Het pand aan de Rijksstraatweg blijft tot 1856 eigendom van de familie Sluurman. In 1880 breekt Jan Vedder de oude woning af en bouwt hiervoor in de plaats een aantal kleine woningen. Van deze situatie bestaan foto's. In 1952 worden deze woningen vervangen door het huidige complex met winkels en portiekwoningen. Het pand aan de Kromme Elleboog blijft tot 1915 eigendom van de familie. In 1954 breekt aannemer Gerard Groenwold de oude opstal af en bouwt hiervoor in de plaats een dubbele woning. Uit de laatste periode van het oude boerderijtje - toen bewoond door rietdekker Berend Ebels - is nog een foto bewaard gebleven.

DTB en Lidmaten

- ▶ DTB is in de praktijk DT
- ▶ Start van de overzichten is per kerspel verschillend
- ▶ Noordlaren gaat verder terug dan Haren
- ▶ Bijna geen achternamen, maar patroniemen (zie bv Aaltien Popkes, gedoopt 17 januari 1700 te Woltersum; via Haza)
- ▶ Schrijfwijze nog minder consistent
- ▶ Lidmatenregisters bieden enige aanvulling (zie Aaltjen Popkes)
- ▶ <http://www.lidmatengroningen.nl/>

```

Aaltien Popkes (17 jan 1700-1780)
  * (08 mrt 1722) Jan Willems (±1695-1730 (OS))
  | | |
  | | | ( Lammechijn Jans (04 dec 1722-?) »
  | | | ( Popke Jans (12 aug 1725-<1766) »
  | | | ( (13 mei 1731) Roelef Sikkens (1700 (OS)-1737)
  | | | | |
  | | | | ( Kornelsje Roelfs (02 mrt 1732-17 okt 1816) »
  | | | | ( Rienje Roelfs (21 mrt 1734-<1782) »
  | | | | ( Roelfje Roelofs (15 dec 1737-?) »
  
```

Zie bovenstaand een voorbeeld van het gebruik van patroniemen. Aaltien was een dochter van Popke. Jan Willems een zoon van Willem en zijn kinderen heten Jans. Roelef Sikkens is een zoon van Sikke en zijn kinderen heten Roelfs.

Onderstaand de vermelding van Aaltjen Popkes in het register van lidmaten van de kerk te Haren

Lidmaten die alhier angenomen sijn geduijrende den dienst van **A. Fledderus**.

1719 in Junij

Willemtijn Eijssing j.d. tot Haren

Grietjen Janssen j.d. tot Haren

Albertijn Sikkens j.d. an de Oosterweg, met attestatie vertrokken

Trijntjen Harms j.d. an de Oosterweg

Trijntjen Hindriks j.d. tot Essen

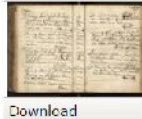
Hillechijn Jans j.d. tot Essen

Aaltjen Popkes j.d. tot Essen

Raadplegen van akten

- ▶ Raadpleging kan niet via allegroningers, etc.
- ▶ Als voorbeeld Willem Christiaan Brade
- ▶ Doop in Noordlaren (invoer = Brade)

13 Brade	F. W.	vader	Noordlaren	11 11 1792	doopakte
Datum doop	11 11 1792				
Plaats doop	Noordlaren				
Kind	Willem Christiaan				
Geslacht	m				
Vader	F. W. Brade				
Moeder	M. C. Folkers				
Diversen	ouders te Glimmen				
Bron	Doopboek 1716-1811 Kerkelijke gemeente - Noordlaren Collectie DTB (toegang 124) Inventarisnummer 337				

Download

Doop van Willem Christiaan Brade in AlleGroningers.

Op de volgende sheet. De echte Willem Christiaan Brade in Wikipedia (overigens met foutief geboortjaar).

Willem Christiaan Brade

Willem Christiaan Brade (Noordlaren, 11 november 1791 – Brussel, 27 april 1858) was een Nederlands Oud-kapitein der genie, civiel ingenieur, tekenaar, docent, en auteur, bekend als medeoprichter van de **Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij**.

Inhoud [verbergen]

- 1 Levensloop
  - 1.1 Personalia
- 2 Werk
  - 2.1 [Theoretisch en practisch bouwkundig handboek, 1827](#)
  - 2.2 Spoorlijn Amsterdam-Keulen, 1832-34
  - 2.3 Vierde deel "behelzende de IJzere Spoorwegen," 1834
  - 2.4 Commissie nopens de Zaak der IJzeren Spoorwegen, 1836
  - 2.5 Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij
  - 2.6 Ontwerp van de lijn Amsterdam-Haarlem
  - 2.7 Ontwerp van de lijn Amsterdam-Rotterdam
  - 2.8 [Nederlandsche Centraal-Spoorweg-Maatschappij](#)

W.C. Brade

Willem Christiaan Brade

- ▶ Aangifte geboorte van Homan Barade
- ▶ Huwelijk van Willem Christiaan Brade
- ▶ Opzoeken achterliggende stukken via www.zoekakten.nl (zoeken in de huwelijksbijlagen = image 282)

Zoek de geboorteakte en de trouwakte op in AlleGroningers en klik door op de scans. Hierin staat in dit geval interessante informatie. Uit de geboorteakte van zoon Homan blijkt dat Willem Christiaan niet trouwen kan, omdat hij geen doopakte kan tonen. Kort daarop blijkt dat door een beslissing van de Vrederechter opgelost. Hoe? Dat kun je vinden via de huwelijksbijlagen. Zie mijn korte samenvatting op de volgende sheet. De spannende vraag blijft: wie was Willem Christiaan nu echt en waarom ging hij in Noordlaren door het leven als Willem Christiaan Brade, terwijl alle betrokkenen toch moesten weten, dat hij dat niet was.

De genoemde acte van bekendheid is opgemaakt door de Vrederechter Mr. Cornelis Star Lichtenvoort. Hij heeft de volgende getuigen gehoord: Willem Kremer, boereknecht, oud 54 jaren; Hindrik Roelfs, landbouwer, oud 50 jaren; Jannes Hoenderken, landbouwer, oud 45 jaren; Hindrikus Hoenderken, landbouwer, oud 41 jaren; Albert Jans Schutte, arbeider, oud 35 jaren; Roelf Hoiting, landbouwer, oud 32 jaren; Reinder Kluiving, landbouwer, oud 31 jaren. Alle getuigen zijn woonachtig te Noordlaren en voor zover de rechter weet, is er niets ten hunnen laste waarom zij niet zouden kunnen getuigen. Alle getuigen verklaren Willem Christiaan Brade zeer goed te kennen. Zijn ouders kennen ze echter niet en voor zo ver zij weten, zijn deze ouders aan alle ingezetenen van Noordlaren onbekend. Zij weten wel, dat toen Willem Christiaan Brade ongeveer een jaar oud was, hij ter opvoeding bezorgd is bij de landbouwersche Anna Homans, woonachtig te Noordlaren. Deze Anna heeft echter altijd verklaard de beide personen, die hem hadden gebracht niet te kennen. Willem Christiaan Brade verkeert hierdoor in de onmogelijkheid om een doopacte te produceren. Omdat zijn ouders onbekend zijn, is ook onbekend op hij wel of niet gedoopt is. De getuigen kennen Willem Christiaan Brade vanaf 1795 en hebben hem bijna dagelijks gezien. De beide laatste getuigen in het bijzonder, omdat zij samen met hem naar school zijn gegaan.

Het is wel weer curieus, dat de moeder van Geertje Albers vanuit Anloo schriftelijk toestemming geeft voor het huwelijk van haar dochter met Willem Christiaan Brade, zoon van Christiaan Brade en Mietje Folkers. Dit zijn de ouders van de 'echte' Willem Christiaan Brade.

Gebruik van HisGis

- ▶ <http://www.hisgis.nl/>
- ▶ Weergave van de kadastrale situatie ca 1830
- ▶ Gebaseerd op Oorspronkelijk Aanwijzende Tafels (OAT) van het kadaster
- ▶ Binnen kadastrale gemeente (= bij Haren identiek aan de burgerlijke gemeente) indeling in secties.
- ▶ Nummering percelen per sectie
- ▶ Eigenaar heeft in het kadaster artikel nummer
- ▶ Binnen artikel volgnummers voor de percelen
- ▶ Mogelijkheden HisGis
  - ▶ Percelen per eigenaar
  - ▶ Topografische kaart als achtergrond

Digitaal kadaster

- ▶ Niet te raadplegen via openbaar internet
- ▶ Wel bij Groninger Archieven
- ▶ Ook hulpkaarten

- ▶ Kan wel wat laten zien
- ▶ Kadastrale filiatie

Bronbewerkingen

- ▶ Op www.haren.nl staan diverse bronbewerkingen:
  - ▶ Huisnummering
  - ▶ Adresboeken
  - ▶ Gebruik bij huisnummering wel de juiste nummering en de bijpassende bron
  - ▶ Drie perioden
    - ▶ Voor 1920 (overzicht 1830 en registers huisnummering 1907 en 1918)
    - ▶ 1920-1930 (oudste adresboeken)
    - ▶ Na 1930 (nieuwere adresboeken)
- ▶ Dieplink: http://www.haren.nl/inwoners/over-haren_43071/

Deze sheet heb ik in mijn presentatie over geslagen

Oude Kranten

- ▶ www.delpher.nl
- ▶ www.dekrantvantoen.nl
- ▶ Zoeken op Berend Eisses (overleden 1892)
- ▶ Zoeken op Klinkhamer en Noordlaren

Tik in Delpher (Kranten) in 'Berend Eisses'. Zoom vervolgens in door de periode te verkleinen tot 1892. Er blijven dan nog 6 resultaten over. Kies vervolgens de publicatie in het Nieuwsblad van het Noorden van 22 januari 1892 en lees over het trieste einde van Berend Eisses.

Zie voor enige resultaten op de trefwoorden 'Klinkhamer Noordlaren' de volgende sheet.

De Sheboygan Nieuwsbode, 19 december 1851

Noordlaren, 1 Nov. Heden avond had er ten huize van R. Klinkhamer, koorn- en pelmolenaar alhier, eene zondertinge weddenschap plaats. De tweede knecht van genoemden molenaar zoude trekken tegen eene grooten hond van A. Kuipers, mede hier ter plaatse woonachtig. Deze weddenschap hield in, dat de jongeling aan de eene en de hond aan de andere zijde van de Noordlaarder vaart zoude staan, en dat men hen beide aan een touw, dat over de vaart reikte, zoude vastbinden. Des avonds, omstreeks half tien ure gingen de wedders naar genoemde plaats. Vele nieuwsgierigen volgden hen, om dit zoo zonderlinge schouwspel te zien. Aan de vaart gekomen zijnde, bond men de jongeling aan het eene en den hond aan het andere eind van het touw vast, terwijl de vaart hen van elkander scheidde. Het touw niet heel lang zijnde, moest de hond tot op den oever getrokken worden. Het volgzame dier, hoewel voor het water bevroesd, bleef staan, tot dat de jongeling zich goed had geplaatst. Op het woord van een, twee, drie, riep de zoon van A. Kuipers, Sultan! (alzoos was de naam van den hond). Sultan, zijnen meester gehoorzaam zijnde, en mede voor het water bevroesd, deed eenen grooten sprong, hetwelk ten gevolge had, dat de jongeling tegen wil en dank in het water moest; zoo zelfs, dat hij aan de andere zijde der vaart weder tevoorschijn kwam, tot grote verwondering van hem zelf en de omstanders. Dit vermaak werd opgeluisterd door heel schoon weder.

Groninger Courant, 17 januari 1854

In den avond van den 12den dezer had de aangekondigde dampartij ten huize van R. Klinkhamer, te Noordlaren, plaats. Zeventien, meest alle zeer bekwame dammers, waaronder een doofstomme uit Groningen, uit andere plaatsen zoowel als uit Noordlaren zelve namen aan den wedstrijd deel. Het spel duurde tot in den vroegen morgen van den volgenden dag. Er werd gedurende al dien tijd onophoudelijk gespeeld; niet een enkel oogenblik gaven zij zich den tijd tot eenige verpoozing. Na groote en langdurige inspanning mogt het eindelijk aan H. Zondag, van Zuidlaren, gelukken den prijs te behalen, welke bestond in eene fraaije modérateur-lamp, terwijl de premie, zijnde eene fraaije modérateur-spaarlamp, ten deel viel aan J. Bos, Junior, van Glimmen. Er heerschte onder het spel de volmaaktste orde, terwijl allen na afloop der partij wetvoldaan huiswaarts keerden.

Groninger Courant, 26 mei 1854

Den 24sten dezer waaiden er te Noordlaren, bij een weinig bewolkten hemel, vele dwarlwinden, waarvan één in erge mate, des namiddags omstreeks vier uur. De rogge op bet land zag men om elkander toedraaijen. Zij geleek als opgebonden en overeind gezette schoven. Het huis van R. Klinkhamer, molenaar te Noordlaren, stond in de rigting van waar de wind kwam. In een oogenblik werden van genoemd huis eenenveertig pannen afgeworpen; eenige dokken werden door den wind medegenomen tot zoo ver als men met het bloote oog kon zien. Na eenige oogenblikken was er, even als vóór dien tijd, weder groote stilte.

Groninger Courant, 24 oktober 1856

Ter gelegenheid van de Zuidlaarder markt is in de nabijheid van Noordlaren een groot ongeluk voorgevallen. Van een der vele rijtuigen die den weg passeerden, liep een rad uit, waardoor de paarden op hol geraakten. Zij kwamen voor den wagen weg en liepen in snelle vaart den weg langs. Twee zich op weg bevindende personen werden door hen omver gelopen, waarvan de ene, zijnde R. Monkhorst alhier, zeer ernstig gewond werd. Hij werd naar het huis van den heer R. Klinkhamer gedragen in tegenwoordigheid van den burgemeester van Haren, die zich alle moeite gegeven heeft om hem zoo veel mogelijk tot bewustheid te brengen. Ook is dadelijk geneeskundige hulp toegediend. Hij is gisteren naar zijne ouderlijke woning hier ter stede vervoerd, en bevindt zich nog in zorgwekkenden toestand.

Groninger Courant, 21 november 1856

Bij de toenemende herstelling van onzen zoon, betuigen wij door dezen onzen en zijnen hartelijken dank, voor de betoonde menschlievende hulpvaardigheid, aan den W.E.A. Heer Burg. Jorissen, te Haren, den heer R. Klinkhamer, te Noordlaren, en aan allen, die hem in zijn zorgelijken toestand door het ongeluk, hem bij Noordlaren getroffen, verpleging hebben toegebracht, en onze erkentelijkheid voor de algemeen ons bewezene deelneming.
Groningen, 20 november 1856. H. Monkhorst. A.B. Monkhorst-Heukers.

Zoeken op internet

- ▶ Bijvoorbeeld met google
- ▶ Gebruik "xx xxx xxx"
- ▶ Maar pas op
- ▶ Betrouwbare sites met veel gegevens Harener families
  - ▶ <http://www.arendarends.nl/>
  - ▶ <http://www.offerijn.nl/>
  - ▶ <http://tent-ommen.nl/>

Sheet is in presentatie niet meer aan de orde gekomen. Let op: in het bovenstaande overzichtje (overgenomen van internet) worden twee kinderen geboren na het overlijden van de moeder! Niet overnemen dus.

Papieren archieven

- ▶ Er wordt steeds meer gedigitaliseerd
- ▶ Verschil tussen scan als plaatje en scan als tekst
- ▶ Geschreven teksten zullen plaatjes blijven, tenzij ze over getypt worden
- ▶ Indexen vaak wel digitaal ontsloten
  - ▶ www.groningerarchieven.nl
  - ▶ www.groningerarchiefnl.nl
- ▶ Diverse cd/dvd's beschikbaar met informatie (meestal tegen betaling)
- ▶ www.genealogiegroningen.nl
- ▶ <http://www.ngv.nl/wwwGRN/>

Sheet is in presentatie niet meer aan de orde gekomen